

Brusel 16. června 2023
(OR. en)

10770/23

Interinstitucionální spis:
2023/0180(NLE)

ACP 59
WTO 81
RELEX 750
COAFR 205
FDI 9

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	16. června 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 312 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o podpisu dohody o usnadnění udržitelných investic mezi Evropskou unií a Angolskou republikou jménem Evropské unie

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 312 final.

Příloha: COM(2023) 312 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 16.6.2023
COM(2023) 312 final

2023/0180 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o podpisu dohody o usnadnění udržitelných investic mezi Evropskou unií a Angolskou republikou jménem Evropské unie

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

V roce 2020 byl do komplexní strategie Evropské unie (EU) pro Afriku¹ zahrnut návrh „vypracovat ambicióznější opatření pro usnadnění, přilákání a podporu investic v Africe“.

Angolská republika (dále jen „Angola“) je sedmou největší investiční cílovou zemí pro investory z EU na africkém kontinentu, přičemž tyto investice představují 5,4 % objemu přímých zahraničních investic EU (9,9 miliardy EUR přímých zahraničních investic v roce 2020). Hospodářství Angoly je v současnosti založeno na bohatých zdrojích surovin a energie, země se však snaží diverzifikovat svůj hospodářský model a v posledních letech vyvinula značné úsilí o zlepšení investičního prostředí pro zahraniční i místní investory. Angola právě zahajuje jednání o přistoupení k dohodě o hospodářském partnerství (EPA) mezi EU a skupinou Jihoafrického společenství pro rozvoj (dále jen „společenství SADC“) v rámci dohody EPA. Dohoda EPA však neobsahuje konkrétní ustanovení o investicích.

Dne 8. září 2020 výkonný místopředseda Evropské komise Valdis Dombrovskis a angolský ministr obchodu a průmyslu Victor Fernandes společně potvrdili „úmysl zahájit předběžné rozhovory o investiční dohodě mezi EU a Angolou – nad rámec dohody o hospodářském partnerství – se zaměřením na usnadnění investic“.²

Dne 23. března 2021 přijala Komise doporučení pro rozhodnutí Rady³ o zmocnění k zahájení jednání s Angolou o dohodě o usnadnění investic. Dne 26. května 2021 schválila Rada Evropské unie zahájení jednání⁴ a přijala směrnice pro jednání.

Dne 22. června 2021 zahájily EU a Angola jednání o dohodě o usnadnění udržitelných investic (dále jen „dohoda“). Dne 18. listopadu 2022 EU a Angola jednání po čtyřech kolech ukončily.

Všeobecným cílem této dohody je zlepšit investiční prostředí a usnadnit mobilizaci a zachování investic mezi EU a Angolou na základě moderních a zjednodušených pravidel, opatření a postupů týkajících se přímých zahraničních investic. Dohoda tak podporuje udržitelný rozvoj, hospodářský růst a tvorbu pracovních míst a posiluje dvoustranné investiční vztahy. Poskytuje rovněž pevnou platformu, která by přispěla k diverzifikaci angolské ekonomiky a její integraci do světové ekonomiky.

Tato dohoda je první dohodou o usnadnění investic, kterou kdy EU sjednala, a přiložený návrh rozhodnutí Rady představuje právní nástroj pro zmocnění k podpisu dohody jménem Evropské unie.

• Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Výše uvedené cíle jsou v souladu se Smlouvou o Evropské unii (SEU), která stanoví, že by

¹ 2020 Společné sdělení „Na cestě ke komplexní strategii pro Afriku“, JOIN(2020) 4 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020JC0004>

² https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/84859/5th-angola-eu-ministerial-meeting-joint-way-forward_en

³ Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o dohodě mezi Evropskou unií a Angolskou republikou o usnadňování investic (COM(2021) 138 final).

⁴ Rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání s Angolskou republikou o usnadňování investic, 8441/21, 20. května 2021.

EU měla „povzbuzovat zapojení všech zemí do světové ekonomiky, včetně postupného odstraňování překážek mezinárodnímu obchodu“⁵.

Tyto cíle jsou rovněž plně v souladu s cíli dohody z Cotonou⁶ a s obecnými zásadami, které jsou v ní uvedeny.

Tato dohoda odpovídá hlavnímu opatření č. 12 („provádění dohod o udržitelných investicích s Afrikou a zeměmi jižního sousedství“) přezkumu obchodní politiky Komise⁷, v němž Komise oznámila svůj záměr navrhnout „novou udržitelnou investiční iniciativu partnerům nebo regionům v Africe a jižním sousedství, které o to mají zájem [...] formou samostatných investičních dohod nebo v rámci modernizace stávajících obchodních dohod“.

Tato dohoda rovněž doplní budoucí „dohodu o usnadnění investic pro rozvoj“, o níž se v současné době jedná ve Světové obchodní organizaci.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Cíle jsou v souladu s ostatními politikami EU, zejména s rozvojovou politikou EU.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

V souladu s posudkem 2/15 Soudního dvora k dohodě o volném obchodu mezi EU a Singapurem ze dne 16. května 2017 budou všechny oblasti, na které se dohoda vztahuje, spadat do výlučné pravomoci EU, a zejména do oblasti působnosti čl. 207 odst. 1 SFEU (přímé zahraniční investice).

Tato dohoda proto má být podepsána Unií podle rozhodnutí Rady na základě čl. 218 odst. 5 SFEU a uzavřena Unií prostřednictvím rozhodnutí Rady na základě čl. 218 odst. 6 SFEU, a to v návaznosti na souhlas Evropského parlamentu.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Tato dohoda nezahrnuje žádné záležitosti spadající mimo výlučnou pravomoc EU.

- **Proporcionalita**

Tato dohoda je v souladu se zásadou proporcionality, neboť uzavření mezinárodní dohody je vhodným nástrojem pro převzetí vzájemných práv a povinností ve vztahu k subjektu mezinárodního práva, jakým je cizí země.

Tato dohoda přímo sleduje cíl EU ve vnější činnosti a přispívá k politické prioritě týkající se „silnější pozice EU na mezinárodní scéně“. Je v souladu se směry globální strategie EU spolupracovat s dalšími partnery a zodpovědně přepracovat svá vnější partnerství, aby bylo

⁵ Ustanovení čl. 21 odst. 2 písm. e) Smlouvy o EU.

⁶ Dohoda o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsaná v Cotonou dne 23. června 2000.

⁷ Sdělení Komise „Přezkum obchodní politiky – Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika“, COM(2021) 66 final.

dosaženo vnějších priorit EU. Přispívá k cíli EU vytvořit bezpečné, diverzifikované a odolné dodavatelské řetězce⁸, jakož i k jejím obchodním a rozvojovým cílům.

- **Volba nástroje**

Tento návrh je v souladu s čl. 218 odst. 5 SFEU, jenž stanoví, že rozhodnutí o podpisu mezinárodních dohod přijímá Rada. Neexistuje žádný jiný právní nástroj, který by mohl být použit za účelem dosažení cíle vyjádřeného v tomto návrhu.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Od června do listopadu 2020 vedla Komise veřejnou konzultaci⁹, jejímž cílem bylo získat stanovisko Evropského parlamentu, členských států, zúčastněných stran a občanské společnosti k přezkumu obchodní politiky Evropské unie, včetně způsobů, jak posílit obchodní a investiční vztahy EU se sousedními zeměmi a Afrikou.

Komise pravidelně provádí konzultace se zúčastněnými stranami, mimo jiné v rámci expertní skupiny pro obchodní dohody¹⁰ a dialogu s občanskou společností¹¹. Zejména jednání o této dohodě byla představena a projednána během dialogů s občanskou společností dne 24. listopadu 2021 a 17. března 2023.

Členské státy EU byly před jednáními a během nich pravidelně informovány a byly s nimi ústně i písemně konzultovány různé aspekty jednání prostřednictvím Pracovní skupiny Rady pro africké, karibské a tichomořské státy (AKT) a Výboru pro obchodní politiku v oblasti služeb a investic. Evropský parlament byl informován prostřednictvím svého Výboru pro mezinárodní obchod (INTA), zejména v rámci zvláštního pracovního setkání¹² dne 26. října 2022. Texty, které během jednání postupně vznikaly, byly průběžně předávány oběma orgánům.

Komise kromě toho na svých internetových stránkách¹³ také během jednání zveřejňovala a pravidelně aktualizovala zprávy o jednotlivých kolech jednání, znění návrhů, tiskové zprávy, informativní přehledy a podkladové materiály.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Při zahájení jednání se Komise opírala o externí odborné poznatky získané v rámci přezkumu investiční politiky Angoly¹⁴, který provedla UNCTAD (Konference OSN o obchodu a

⁸ Sdělení Komise o *bezpečných a udržitelných dodávkách kritických surovin na podporu souběžné transformace* (COM(2023) 165 final).

⁹ https://policy.trade.ec.europa.eu/consultations/consultation-trade-policy-review_en

¹⁰ <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

¹¹ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

¹² Pracovní setkání „Možné cesty pro obchodní a investiční vztahy mezi EU a Afrikou“, 26. října 2022.

¹³ https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/southern-african-development-community-sadc/eu-angola-negotiations_en

rozvoji), a o studii¹⁵, kterou vypracovala Světová banka. Obě zprávy byly vypracovány s finanční podporou EU. Zpráva UNCTAD poskytla informace o investičním rámci Angoly a o překážkách v investičním prostředí. Ty se týkají systému vstupu a zřizování investic, provozních předpisů a kapacity a koordinace ve správě. Tyto problémy omezují schopnost Angoly plně využít svůj obrovský potenciál a přilákat investice do různých odvětví. Ze zprávy Světové banky vyplynulo, že investoři uváděli jako kritické faktory, které ovlivňují jejich investiční rozhodování v rozvojových zemích, nedostatečnou transparentnost a předvídatelnost při jednání s veřejnými agenturami, náhlé změny zákonů a právních předpisů, jakož i prodlevy při získávání vládních povolení a schválení. Na tyto oblasti se dohoda vztahuje.

- **Posouzení dopadů**

Souběžně s jednáními bylo externím dodavatelem provedeno posouzení dopadů na udržitelnost¹⁶, které se týkalo jak přistoupení Angoly k dohodě o hospodářském partnerství EU–SADC EPA, tak této dohody. Cílem studie je identifikovat potenciální ekonomické, sociální a environmentální dopady a dopady na lidská práva vyplývající z ustanovení dohody o hospodářském partnerství a této dohody. V rámci posouzení vlivu na životní prostředí konzultoval dodavatel interní a externí odborníky a vedl konzultace se zúčastněnými stranami v EU i v Angole.

Posouzení dopadů na udržitelnost potvrzuje pozitivní dopad dohody na hospodářství Angoly a zdůrazňuje rovněž komplementární vztah mezi dohodou, přistoupením k dohodě o hospodářském partnerství EU–SADC EPA a technickou pomocí na podporu obou procesů. Zpráva o posouzení dopadů na životní prostředí nezjišťuje negativní dopady dohody na zaměstnanost, pracovní práva, lidská práva ani životní prostředí.

Posouzení dopadů na udržitelnost, které se týkalo jak přistoupení Angoly k dohodě o hospodářském partnerství EU–SADC EPA, tak této dohody, provedl externí dodavatel „BKP Economic Advisors“.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Základní práva**

Návrh nemá vliv na ochranu základních práv v Unii.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Tato dohoda nemá rozpočtové důsledky.

¹⁴ Viz UNCTAD, *Investment Policy Review of Angola* (Přehled investiční politiky Angoly) https://unctad.org/system/files/official-document/diaepcb2019d4_en.pdf

¹⁵ Viz Světová banka, *Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses* (Zachování a zvyšování přímých zahraničních investic, politické riziko a politická opatření) <http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf>

¹⁶ Viz *Sustainability Impact assessment (SIA) in support of trade negotiations with Angola for EU-SADC EPA accession* (Posouzení dopadů na udržitelnost na podporu obchodních jednání s Angolou o přistoupení k dohodě o hospodářském partnerství EU–SADC EPA), závěrečná zpráva, prosinec 2021, https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/f9babf9b-6d05-475f-a322-1bfc4e5c9982?p=1&n=10&sort=modified_DESC

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby sledování, hodnocení a podávání zpráv**

Tato dohoda obsahuje institucionální ustanovení, která určují strukturu prováděcích subjektů, s cílem nepřetržitě monitorovat její provádění, fungování a dopad.

Institucionální kapitola dohody zřizuje „Výbor pro usnadnění investic“, jehož hlavním úkolem je zajistit řádné a účinné fungování dohody. Dohoda rovněž zavádí dialog s občanskou společností, který se bude konat každoročně v souvislosti se zasedáním Výboru pro usnadnění investic.

- **Informativní dokumenty (ke směrnicím)**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Celkovým cílem této dohody je usnadnit přilákání a rozšíření investic mezi EU a Angolou za účelem hospodářské diverzifikace a udržitelného rozvoje.

Dohoda má čtyři podstatné kapitoly:

- Předvídatelnost a transparentnost opatření souvisejících s investicemi, například prostřednictvím požadavku na zveřejnění všech právních předpisů a podmínek v oblasti investic a podporou využívání jednotných informačních portálů pro investory
- Zjednodušení povolovacích postupů prostřednictvím rychlého zpracování žádostí a podpory elektronické veřejné správy
- Kontaktní místa a zapojení zúčastněných stran s cílem usnadnit interakci mezi investory a správou
- Investice a udržitelný rozvoj, pomocí začlenění nejnovějšího přístupu EU k závazkům v oblasti „obchodu a udržitelného rozvoje“ a odpovědného chování podniků

Kapitola „Předcházení sporům a jejich řešení“ je založena na spolupráci mezi stranami a hledání vzájemně dohodnutého řešení, ale kromě pravidel mediace zahrnuje jako poslední instanci také rozhodčí řízení mezi státy.

Celkově se očekává, že dohoda povede ke zlepšení podnikatelského prostředí v Angole, z čehož budou mít prospěch jak zahraniční, tak domácí firmy. Zahraniční investoři tak budou motivováni k tomu, aby zůstávali déle, což bude znamenat dlouhodobější přínos pro místní ekonomiku. Kromě stávajících investorů má dohoda za cíl přilákat do Angoly také nové investory, zejména malé a střední podniky, pro které je obtížnější projít zdlouhavými a složitými postupy při investování v zahraničí.

Očekává se, že dohoda zvýší právní jistotu pro investice ve všech odvětvích a přispěje k hospodářské diverzifikaci Angoly vedoucí k rozvoji nových odvětví, jako je vývoz potravin, výroba nebo služby. Dohoda rovněž obsahuje ustanovení zaměřená na posílení vazeb mezi zahraničními investory a domácími dodavateli.

Dohoda rovněž do investičních vztahů mezi EU a Angolou začleňuje důležitý rozměr udržitelného rozvoje, včetně závazků neoslabovat právní předpisy v oblasti životního prostředí a práce a normy kvůli přilákání investic a neupouštět od těchto právních předpisů ani se od nich neodchylovat. Součástí dohody jsou také závazky účinně provádět mezinárodní

dohody v oblasti práce a životního prostředí, včetně Pařížské dohody. Dohoda požaduje, aby strany podporovaly odpovědné obchodní postupy ze strany investorů, a posiluje dvoustrannou spolupráci v oblasti investičních aspektů politik v oblasti změny klimatu a rovnosti žen a mužů.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o podpisu dohody o usnadnění udržitelných investic mezi Evropskou unií a Angolskou republikou jménem Evropské unie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 5 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 6. května 2021 Rada zmocnila Komisi k vyjednání dohody mezi Evropskou unií a Angolskou republikou o usnadnění investic (dále jen „dohoda“).
- (2) Dne 18. listopadu 2022 byla jednání o dohodě mezi Evropskou unií a Angolskou republikou úspěšně uzavřena.
- (3) Dohoda by proto měla být podepsána jménem Unie s výhradou jejího uzavření k pozdějšímu datu,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Podpis dohody o usnadnění udržitelných investic mezi Evropskou unií a Angolskou republikou (dále jen „dohoda“) se schvaluje jménem Unie s výhradou jejího uzavření.

Článek 2

Generální sekretariát Rady vystaví plnou moc k podepsání dohody jménem Unie, s výhradou jejího uzavření, osobě nebo osobám určeným vyjednavatelem dohody.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*